

Rozšiřující studium dějepisu pro 2. stupeň ZŠ

Rozšiřující studium dějepisu pro 2. stupeň ZŠ (dále jen RDE2) akreditováno MŠMT pod č. j.: MSMT-16524/2016-2-572, v souladu s ustanovením § 6 odst. 1 písmena a) a b) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, jako studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů.

Základní cíl:

Cílem tohoto studijního programu je rozšíření aprobace o další předmět. Absolventi RDE2 získají kvalifikaci pro výuku dějepisu na druhém stupni základní školy. Dílčí cíle vycházejí z § 6 odstavce 1 písmena a) i b) vyhlášky č. 317/2005 Sb.

Forma:

RDE2 je pětisemestrové a je organizováno kombinovanou formou v rámci celoživotního vzdělávání. Součástí studia je využití e-learningové podpory a samostudia pomocí speciálních studijních materiálů. Během semestru proběhne několik konzultací. Při nich předají vyučující studentům výukové materiály, poskytnou konzultace a zadají samostatné projekty. Hodinová dotace je 279 vyučovacích hodin prezenční i distanční výuky, v tom je 16 hodin pedagogicko-psychologického modulu (učitelé 1. stupně o 8 hodin více) a 10 hodin pedagogické praxe.

Průběžná kontrola studia bude probíhat formou zápočtů a zkoušek.

Studium je zakončeno závěrečnou zkouškou a obhajobou závěrečné práce. Účastníci obdrží po úspěšném absolvování rozšiřujícího studia osvědčení jako přílohu diplomu.

Podmínky přijetí:

Studium je určeno pro kvalifikované učitele 1. a 2. stupně ZŠ, kteří si chtějí rozšířit aprobaci o dějepis jako další předmět. Vzhledem k charakteristice cílové skupiny pedagogických pracovníků je rozsah pedagogicko-psychologických předmětů omezen na nutné minimum.

Organizace studia:

Garantujícím pracovištěm je Katedra historie FP TUL. Výuka bude probíhat v učebnách Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci.

Garantem studia je PhDr. Milan Svoboda, Ph.D., e-mail: milan.svoboda@tul.cz, tel.: 485 354 227.

Minimální/maximální počet přijatých: 12/20

Poznámka: V případě nižšího počtu zájemců než minimální počet si fakulta vyhrazuje právo studijní program neotevřít a nabídne přihlášeným přesun do nejbližšího nového termínu zahájení studia.

Cena kurzu:

Cena kurzu je 22 000,- Kč za celé studium. Částku je možné rozdělit na roční splátky vždy na začátku příslušného studijního roku. Studium lze hradit z prostředků určených na DVPP.

Přihláška ke studiu:

Předběžně sdělte svůj zájem o studium na adresu:

Technická univerzita v Liberci
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická
Oddělení dalšího vzdělávání
Dana Andrejsová
Studentská 2
461 17 Liberec 1

E-mail: dana.andrejsova@tul.cz, tel.: 485 352 833

Studijní program:

V průběhu studia frekventanti získají informace z následujících tematických okruhů:

- Úvod do studia historie
- Pomocné vědy historické
- České dějiny středověké
- České dějiny novověké
- České dějiny do roku 1918
- České dějiny moderní (do 1945)
- České dějiny soudobé (1945–1993)
- Obecné dějiny středověké
- Obecné dějiny novověké
- Obecné dějiny do roku 1918
- Obecné dějiny 20. století 1, 2
- Didaktika dějepisu 1, 2
- Historický seminář 1, 2
- Pedagogicko-psychologický modul /PPSM/
- Pedagogická praxe

Rozšiřující studium dějepisu pro 2. stupeň ZŠ (RDE2)

- studijní plán

Seminář	Tematický okruh	Rozsah	Vzdělávací cíl
Úvod do studia dějepisu	Strukturace historických věd. Publikační základna. Historické prameny, jejich typologie a interpretace. Metody historikovy práce.	14	Seznámení s historií jako vědeckým oborem ve společenských vědách, se strukturou historických věd a s organizací historických pracovišť, s vědeckou produkcí, s typologií pramenů, s metodami historikovy práce, s nově se utvářejícími historickými obory. V seminářích si osvojí způsoby práce s historickými prameny.
Pomocné vědy historické	Terminologie oboru historických věd. Teorie a praxe pomocných věd historických.	14	Cílem předmětu je získání znalostí i dovedností ze všech disciplín pomocných věd historických (PVH). Kromě teoretických poznatků z dějin pomocněvědného bádání a jednotlivých PVH je kladen důraz též na jejich praktickou aplikaci (paleografie, interpretace synchronní i diachronní, další PVH).
České dějiny středověké	Historický vývoj českých zemí a jeho střeoevropské souvislosti. Tematizace bádání o středověkých dějinách. Novější interpretace problémových témat českých středověkých dějin.	21	Přednášky k českým středověkým dějinám s rozpětím od 6. století n. l. do roku 1526. Seznámí se základní literaturou, s vývojem historického zkoumání českých dějin středověku (nejvýznamnější badatelé). Přednášky respektují české dějiny ve střeoevropském kontextu. Cvičení prohlubují tematizaci studia středověku, včetně znalostí pramenů editovaných.
České dějiny novověké	Historický vývoj českých zemí a evropské i světové souvislosti. Tematizace bádání o raném novověku. Nová pojetí vybraných témat českých raně novověkých dějin.	21	Přednášky chronologicky seznamují se soudobým pojetím českých dějin raného novověku v začlenění Zemí koruny české do habsburské monarchie; respektují základní faktografii, všímají si i problémů historiografických. Semináře rozvíjejí témata z přednášek při různém typu práce. Interpretují prameny, užívají odbornou literaturu tvůrčím způsobem.
České dějiny do roku 1918	České země v habsburské monarchii 1792–1918.	21	Cílem je získat znalosti o dějinách českých zemí v rámci habsburské monarchie a Evropy od konce 18. st.

	Evropské a světové historické souvislosti. Aktuální interpretace událostí v nové odborné literatuře.		do r. 1918. Studenti se seznámí s hlavními událostmi, procesy a dějnotvornými faktory i tématy, zkoumanými současnou historiografií. Ve cvičeních získají přehled o starší i moderní literatuře tohoto období včetně charakteru dobových pramenů a jejich edicemi.
České dějiny moderní	Vývoj české a československé společnosti 1918–1945. Mezinárodní souvislosti politické, hospodářské, sociální, kulturní.	14	Cílem je objasnit vývoj české společnosti v l. 1918–1945 v proměnách státních poměrů v mezinárodních souvislostech, podobu čsl. státu, jeho politický systém, hospodářské, sociální a kulturní poměry i zahraniční politiku, důvody jeho konce a historii českých zemí 1938–1945. Cvičení objasní hlavní problémy, jejich výklad různorodou historickou literaturou. Představí se tu bohaté pramenné zdroje české a zahraniční.
České dějiny soudobé	Vývoj československé společnosti 1945–1992. Politické převraty a jejich celosvětové souvislosti. Specifické možnosti studia soudobých dějin.	14	Posluchači se seznámí s politickým, sociálním, hospodářským a kulturním vývojem Československa v l. 1945–1992 v evropském kontextu, s postavením menšin, nástupem totalitní moci a jejím pádem. Cvičení v diskusi pojmu dobové problémy. Studující poznají možnosti specifického výzkumu soudobých dějin.
Obecné dějiny středověké	Evropské dějiny středověku. Vymezení časové a prostorové. Příčiny a důsledky politických, hospodářských a kulturních proměn Evropy.	14	Výuka obecných středověkých dějin (ca 500–1500) se zabývá především vývojem evropské společnosti z hlediska dlouhodobých procesů s přesahy do zemí Blízkého východu.

Obecné dějiny novověké	Osobnosti, jevy a styly v evropské, asijské a americké společnosti v proměnách myšlení.	14	Raně novověká společnost v Evropě a její souvislosti se světovým vývojem po objevení Nového světa.
Obecné dějiny do roku 1918	Obecné dějiny od konce 18. století do r. 1918. „Dlouhé 19. století“ v evropském i světovém kontextu. Civilizační procesy a proměny, společenský pohyb.	14	Epocha „dlouhého 19. století“ jako nově konstituovaný pohled na dějiny Evropy s komparací dějin světa. Vývoj ústavních zřízení, institucí zákonodárných, vývoj politický, konfesijní, kulturní a hospodářský.
Obecné dějiny 20. století I, II	Obecné dějiny 1918–1945 (1989). Proměny světových regionů mezi světovými válkami. Vývoj po r. 1945, světové konflikty, etnické, náboženské a sociální proměny a problémy.	28	Období 1918–1945/1989 je badatelsky zastoupeno množstvím edic pramenů i odborné literatury, zachycujících politický vývoj, mezinárodní vztahy, kulturní poměry a hospodářské situace. Pozornost bude věnována vybraným námětům ze světových dějin s přihlédnutím k evropskému regionu.
Didaktika dějepisu 1, 2	Didaktika dějepisu pro 21. století. Technické zázemí a osobnost učitele. Výuka historie jako forma socializačního procesu.	36	Studující zvládnou dostupné technické prostředky výuky. Aplikují dosažené vědomosti a znalosti při různých formách výuky dějepisu. Zvládnou tematiku rozmanitých forem školské práce se žáky.
Historický seminář 1, 2	České dějiny celozemské i regionální. Náměty a ztvárnění závěrečné práce.	28	Historický seminář tematicky i chronologicky zaměřený dle zájmu studujících i nabídky přednášejících v rámci českých dějin různých období a námětů. Ve vybraném tematickém historickém semináři studující zvolí námět své závěrečné práce. Ověří si schopnost kriticky pracovat s odbornou literaturou a prameny archivními i vydanými.
Celkem		253	

Pedagogická praxe souvislá	Forma pedagogické praxe a charakter (souvislý pobyt ve škole, komplexnost - zahrnuje veškeré činnosti učitele). Zaměření: rozvoj učitelských kompetencí v rámci oboru dějepis.	10	Studenti posílí a rozšíří své učitelské kompetence v předmětu dějepis.
----------------------------	--	----	--

Pedagogicko-psychologický modul

Student volí z dané nabídky jeden předmět v průběhu 1. a 2. semestru a jeden předmět v průběhu 3. a 4. semestru.

Evropanství a česká škola	Evropská dimenze ve vzdělávání. Evropské hodnoty a evropská tematika ve vzdělávání. Evropské vzdělávací programy. Školství v EU a jeho komparace.	8 z 1.–4. sem.	Studenti dokáží aplikovat evropské hodnoty do kurikula českého školství. Dokáží navrhovat výukové projekty na evropská témata a podporují rozvoj proevropsky orientovaných kompetencí žáků. Posluchači dokáží porovnat školské systémy vybraných evropských států.
Moderní trendy ve vzdělávání	Soudobé teorie vzdělávání – kognitivně psychologické a sociokognitivní přístupy. Pedagogické strategie podporující jak individualizaci, tak i kooperaci v procesu vzdělávání.	8 z 1.–4. sem.	Studenti dokáží vytvářet ve vyučovací hodině podmínky pro kontextualizované učení, spolupráci, ale i přebírání osobní žakovy zodpovědnosti za výsledky jeho učení. Studenti dokáží vytvářet rozmanité sociálně pedagogické situace podporující v procesu vzdělávání postupy spolupráce, individualizace, vnitřní motivace v kontextu konstruktivistických didaktických postupů.
Pedagogicko-psychologická diagnostika	Pedagogicko-psychologická diagnostika a její postavení a možnosti v současné škole. Diagnostika žáka, třídy a vědomostí.	8 z 1.–4. sem.	Studenti chápou význam pedagogicko-psychologické diagnostiky pro práci učitele a její začlenění do vyučovacího procesu. Rozeznávají úlohu jednotlivých článků, tj. učitele předmětu, třídního učitele, výchovného poradce, metodika prevence a ředitele školy. Dokáží v praxi aplikovat některé současné metody diagnostiky žáka, sociometrické metody měření třídního klimatu.
Poruchy socializace a prevence sociálně patologických jevů	Analýza poruch osobnostního vývoje žáka. Prevence sociálně patologických jevů ve škole. Strategie řešení náročných výchovných situací. Šikana jako nemoc skupiny. Motivy agresivního chování šikany. Osobnost agresora a oběti šikany. Řešení šikany. Prevence šikany.	8 z 1.–4. sem.	Studenti dokáží objasnit klíčové úkoly v jednotlivých etapách socializace osobnosti. Studenti vytváří situace a podmínky výchovně vzdělávací práce vedoucí k prevenci vzniku sociálně nežádoucího chování. Studenti uplatňují vhodné strategie k řešení náročných výchovných situací. Studenti dokáží rozpoznat fenomén šikany ve škole, analyzují její stádia. Dokáží porozumět poruchám osobnosti agresora šikanování.
Evaluace ve vzdělávání	Školní inspekce – současná koncepce a pojetí. Dynamika vztahu mezi vnitřní a vnější evaluací.	8 z 1.–4. sem.	Studenti budou připraveni aktivně se účastnit procesů autoevaluace školy, které souvisejí s požadavkem společnosti na stále se zvyšující

	Metaevaluace jako jedna z činností inspekce. Vybrané zahraniční inspekční systémy.		kvalitu služeb školního vzdělávání. Absolventi budou vztahovat autoevaluaci jako přímý důsledek potřeby rozvoje školy a zajištění její kvality.
Alternativní školství	Alternativní školy, reformní koncepce – přehled, východiska, principy a význam.	8 z 1.–4. sem.	Studenti znají základní modely reformně pedagogických a alternativních školských systémů a modelů. Studenti analyzují současné alternativní vyučovací modely, metody a dokáží je využít v rámci inovace současné školy.
Psychohygienu ve škole	Stres, náročné životní situace, osobnostní faktory související se stresem. Duševní zdraví, životní spokojenost. Psychohygienu. Syndrom vyhoření učitele. Faktory ovlivňující duševní zdraví žáků. Techniky psychohygieny využitelné ve škole.	8 z 1.–4. sem.	Studenti vysvětlí souvislosti stresu, duševní pohody, životní spokojenosti a duševního zdraví. Studenti dokážou rozpoznat znaky syndromu vyhoření u učitele. Umí pojmenovat faktory ovlivňující duševní zdraví žáků, připravit program pro zlepšení situace ve škole. Dokážou využívat konkrétní techniky duševní hygieny u sebe i svých žáků.
Projektová výuka, vedení žákovských projektů	Pedagogicko-psychologický blok	8 z 1.–4. sem.	Studenti chápou základní principy projektové výuky. Chápou didaktický význam projektů jak z hlediska transformace obsahu učiva, jeho integrace, tak i z hlediska rozvoje sociálních kompetencí žáků a utváření otevřeného a pracovního klimatu ve třídě. Studenti dokáží aplikovat zásady tvorby projektů a dokáží organizovat přípravu žákovských projektů.
Povinné předměty pro absolventy učitelství 1. stupně ZŠ			
Vývojová psychologie pro ZŠ	Věkové zvláštnosti dospívajících. Psychologická charakteristika jednotlivých etap vývoje.	5 z	Studenti porozumí vývojovým zvláštnostem dítěte staršího školního věku a adolescenta. Nahlédnou souvislosti tělesného, kognitivního, sociálního a citového vývoje u žáka daného školního stupně v dynamice vývoje a zrání osobnosti.
Vybrané didaktické problémy	Specifika didaktiky druhého stupně základní školy.	3 z	Studenti analyzují výuku jako otevřený a interaktivní proces a dokáží dle diagnostiky potřeb žáků, hierarchie vzdělávacích cílů volit vhodné vyučovací styly.